

საქართველო

Table with exchange rates and prices. Columns include 'შაბათი' (Saturday) and 'წინა' (Previous). Rows list various goods and their prices.

გაზეთის დასავალი და ეკონომიკური განხილვა-
დასახელები უნდა მივხაროდ: თვითონ რედაქცი-
ციას, კერძოდ, ავტორის ქებას, ვინაიდან, შე-
მეგობრის პირადი, თავ. გრუნინსკისთვის სახ-
ლემო წინა-თიხის გამოყენებულ საზოგადო-
ლოების განხილვას, სადავად-მხარეო მან-
კის სახელზე, სახელის ქებაზე.
ფაქი განხილვისა. ჩუქულბურთი სტრ-
ქონი რედაქციის.

1877—1892 საქართველო და სალიტერატურული გაზეთი 1877—1892

„ივერიკა“

გამოვა 1892 წელს იმედი პროგრამით, როგორც აქედლე.
ვისაც მხარს დამხმარებლობა გაზეთი № 1892 წლისათვის მიჰმართოს:
„ივერიკა“: ა) თითონ რედაქციის, ნიკოლოზის ქებაზე; ვარანციის
ძველის პირადი, თავ. გრუნინსკისთვის სახელზე, № 21; ბ) პროგრამის
შორის წინა-თიხის გამოყენებულ საზოგადოების* კანცელარიას, სა-
სახლის ქებაზე, თავად-მხარეოთა საადგილო-მამული ბანკის ქრავისლი გა-
ლერეისაში.

ტფილისის კარგ მცხოვრება უნდა დაიხარონ გაზეთი შემდეგის დროსით:
„Тифлис. Въ редакцію грузинской газеты „ИВЕРИЯ“
რედაქცია ამსახილველს, რომ იგი გაზეთის გეგმის გამო მსუ-
ლის მუგულს იქნება მართლ ამ სულს-მოქმედა წინაშე, ვინც გაზეთის დაჯი-
სათვის შესასრულეს ფულს მიღებდა რედაქციის და ან წინა-თიხის გამოყენ-
ებულ საზოგადოების* კანცელარიის წინაშე, ანუ გამოყენეს.
გაზეთის ფასი დაწვრილდა გაზეთის სააურთზე, ნოლი სრული პირისი გაზეთის
დაჯივისა გამოყენებულა უკანასკნელს გვერდზე.

ზღვრებულ. ეს სამკურნალოები გა-
მართული იქნება: ა) ის საუბრეო
სამართალი ქალაქებში, საცა უკვე შე-
მოხვედრულია სამკურნალო დებულე-
ბანი—ქალაქის ხარჯით, ბ) ოსმალე-
თისა და სპარსეთის საზღვრებზე—
საბატონო უწყების ხარჯით, გ) ქა-
რებში, საცა ბევრი ხალხი მუშაობს,
მეჭარბების ხარჯით.

თუ ვინცაბა ხოლერა გინა სა-
მკურნალოები გამართული იქნება:
ა) ტფილისის, გორის, ახალციხესა,
ქუთაისის, ფოთის, ბათუმის, ბაქოსა
და ერევანში—ქალაქის ხარჯით. ბ)
განჯასა, ყაზახსა და დღესდღეობის ზო-
გიერთს ადგილებში—ამ ადგილების
საზოგადოების ხარჯით. გ) თემი-
ბანსურის, ყარსის, ლენქორანსა, ყუ-
ბასს, სოხუმს, არაგვისს, ორღუბასს,
ნახიჩევანს, პეტროვსკსა და რუმანდ-
ში სამკურნალოები გაიმართება მოა-
გრობის ხარჯით.

* გუმინ-წინ, 4 თიხათვის, სა-
თავდაზნაურო ბანკის დარბაზში
განხილვით იქნა სავანგებო კრება
დრამატული საზოგადოების წევრ-
თა. საზოგადოების ორმა წევრმა გა-
ნაცხადა, რომ პირველ თიხათვის
კრება, რომელზეც განხილვით იყო
თ. ი. ანდრანიკაშვილის საჩივარი
12 პარტიის კრების უკანონობისა,
შეწყურებულ არ უნდა იქნას, რად-
ღანი იმ კრებას ჰქონია აქამდე იმ სა-
გნების შესახებ, რომელიც გაზეთე-
ში არა ყოფილა გამოცხადებული,
როგორცაც წესდება მოითხოვსა და
ამისათვის პირველ თიხათვის მომზად-
არი არჩევანი უკანონო არჩვენე-
ბად უნდა ჩაითვალოს. კარგა ხნის
ბაზის შემდეგ, კრებამ ხის უმეტე-
სობით გადაწყვიტა: პირველ თი-
ხათვის კრება კანონიერად არ იყო
მოხილი და ხელმოწერა დანი-
შნის არჩევანზე 15 თიხათვის.

თიხათვის 7 კვირის, კრება გა-
ნიხილვას საზოგადოების სავარაუდო
ნეტა, ამოდენა ხალხს როგორ ასდი-
ხარ?...
— ჯერ ცოტა გინახათ, — უპასუ-
ხა ისაკამ: ამა ერთი იქით ოთახშიაც
დახვდეთ. კარებიდან გავიდა, შინა
ფოზზედ მოუარა და გაიხარა...
ტრიალსა და ივანეს, რაც-კი მოე-
წყობილათ, მიორბოდნენ და თვა-
ლი არაზედ არ დაუწარჩუნებიათ;
ღვინოც კარვად გადაჰკრეს.
— კაცო, უთხრა ივანემ ტრიალს:
ეს სახლის პატრონი რომ აღარ გა-
მოვიდა ახლა მაღალბა ვის უნდა
უთხრათ...
— ალბათ იგივე მოიცალა, რომ
გამოვიდეს, მიურო ტრიალ: როცა
შეხვდეთ, მაღლობა მაშინ უთხრათ...
წამოდნენ და წასულა დაიბრეს. ამ
ღროს სასტუმროს მოსამსახურები
დადებულენ და უთხრეს:
— სად მიხვალთ, სადა?
— კაცო, აღარა გეშინა, ყელამდინ
ხომ ვერ მოვიყრებით?

ხარჯთ-აღრიცხვასა და სხვა წერილ-
მანს საქმეებს. დაწერილებით შემდეგ.

* კონსტუტორი ივანე ვლასოვი
რომელიც ამ დღეებში ნესტორ ტა-
ბატაძემ ხანჯლით დასტრა, უკვე გა-
რდაცვლილა ტფილისის რკინის გზის
სამკურნალოში.

* ამიერ კავსიის რკინის გზის
უფროსი ბ-ნი ფრიდგ სოხოვს პეტერ-
ბურგის რკინის გზის მართვლო-
ბის, ის ბილეთები, რომლებიც ემ-
ლევთ მოსწავლევებსა და მისწავლე-
ლებს 75% დათმობით, ამიერ-
რიდგან მარტო ტფილისში ნუ
მიტყებთ რადგანაც ამითი დღ-
დღისა საშუაო ენატება კანცე-
ლარიის და სხვა საქმე-ე გვიანდ-
ბო. თუმცა მისის პირველიდან
ამვე თვის დამლევამდე 894 სამე-
ღვათო ბილეთი იყო გატანილი კან-
ცელარიიდან, მაგრამ ხალხი მიანც
ყმაყოფილი არ დარჩა, რადგანაც ბე-
გრმა ვერ მოასწრო კანცელარიიდან
სამეღვათო ბილეთების მიღებო. უფ-
რო კარგი იქნებოდაო, სწერს ბატო-
ნი ფრიდგ თავის მოხსენებაში: რომ
სამეღვათო ბილეთების მიღება ყვე-
ლა სადღურადგან შეიძლებოდა.

* ქუთაისიდან გვეყრენ 5 მა-
ისი აქ გამართა თეატრში წარ-
მოღენა. შემოსავალი ხარჯ გარეშე
იყო 352 მანათი. ამ ფულიდან
302 მანათი გადაცეთ სოც. მალბო-
რის ცეცხლით დაზარალებულ მცხო-
ვრებთა და დანარჩენი 50 მანათი
ტფილისის ერთს სასწავლებლის და-
რბის მოსწავლე ქალს, ანა ეფანას.

* სახლგაც: ამ დღეებში ახალ-
ციხეში შემდეგი ამბავი მოხდა. ორს
აქაურს ურას, კარგს მეგობარებს,
რომლებიც ერთად გაქრობდნენ, ან-
გარიშის დროს ჩხუბი მოუყვდათ.
ერთი მათგანი, ისაკ ხიმაშვილი წვე-

რში სწვდა თავის მეგობარს, მიხილო
კაცბაშვილს და თითქმის ნახევარი
წვერი გამოაგლიჯა. კაცბაშვილმა
ეს შეურაცხება ვერ მოიბინა, შე-
ირბინა ოთახში, გამოიტანა რევოლ-
ვერი და ესროლა ხიმაშვილს. გა-
ვარდა თუ არა რევოლვერი, ორი-
ვერი უგრანბოლად დატყენ იატე-
ზედ. ცოტა ხანს შემდეგ ორივერი
მოაბარუნეს და აღმოჩნდა, რომ ავრ
ერთი დაშავებული არ იყო, ხოლო
ორივეს, როცა რევოლვერი გადარ-
დნილა, ძლიერ შეშინებიათ და ჰგო-
ნებიათ, სწოლ გაგვეცევა კიდევო.
კაცბაშვილის რევოლვერი გატყენი
ლი არა ჰგონებია და მხოლოდ უნ-
და თურმე შეშინებინათ თავისი მტერ-
ბოყვარე, მაგრამ თვითონაც შეშინ-
და და უგრანბოლად დაეცა იატე-
ზედ. ხიმაშვილმა სისამართლოში სა-
ჩივარი შეიტანა და კაცბაშვილს უჩი-
ვის, მოკვლას მიპირებდაო.

* თიხათვის: ამ დღეებში აქ შე-
მდეგი ამბავი მოხდა. თიხათვის ახ-
ლი მწყემსებმა სახელმწიფო ადგი-
ზედ ცხვრის ფარები მორკვეს. სახე-
ლმწიფო ადგილების დარაგებმა
სახვრებს, აქედგან წაასხით ცხვარი.
მწყემსები არ დამორჩილენ. მოუყე-
დათ ჩხუბი და მწყემსებმა ვალხეს
ეს დარაგებო. ერთს დარაგათვანს,
უნტერაშეყრეს, ისე სცემეს, რომ
სიკვლელზედ მიაგდეს. დამწავენი
შეიპყრეს და სამართალში მისცეს.

* სახლგაც: 28 თიხათვის აქ
ქართულს წარმოღენს პარობენი.
წარმოღენის შემდეგ იქნება დეკლე-
ბის წაითხვა და მერე ქილაობა.
საქიდალ უნდა მოიწვიონ უკეთესი
ფალგანდები. ბოლოს, როგორც
ამბოზედ მოთავინი, ზედ ლიახის
პირზედ ვანში იქნება გამართული.
შემოსავალი ყოველ ამისა დანიშნე-
ლია საქველ-მოქმელო საქმისათვის.

* დაღობა: (ტფილისის მარხა)

13 ივნისს, შაბათს,
სალამოს 7 საათზედ, ტფილისის სა-
ადგილო-მამული ბანკის სადგომში
(ფრელინის ქუჩაზედ).

იქნება
ძარბაზის დარბაზის საზო-
გადოების

სავანგებო კრება.

- კრების სავანგები:
1) საზოგადოების ერთის წევრის
საჩივრის ვარსებუ საზოგადო-
კრების შესახებ.
2) საზოგადოების წევრთა არ-
ჩევანი.
3) გამგებობის წევრთა არჩევანი.
4) მოხსენება საჩივრის კომი-
სიისა. (6—2)

კვირას, 7 თიხათვის,
დილის 11 საათზედ დანიშნულია
ტფილისის საადგილო-მამული ბანკის
დარბაზში ქართულის დრამატული
საზოგადოების სავანგებო კრების

გავრცელება
განსახილველად შეგებოს სავანგის:
1) მომავლის წლის სავარაუდო
ანგარიში და 2) საჩივრის კომისიის
მოხსენება (3—3)

ფალგეონი

შინა და ივანე
(შემდეგი)
(ძველი ამბავი)

ქალაქში ჩამოსვლის მესამე დღე
იყო, რომ ტრიალს უთხრა ივანეს:
— ეხლა ისაკა შინ იქნება, მოდი
წაიღეთ და ვნახათ;

— მეც ეხლა ვე უნდა მეთქვა...
ჩასდნენ დროშაში და გასწიეს. სა-
დაც-კი ისაკამ ანიშნა, ყველგან მი-
ვიდოდნენ და იკითხავდნენ: ისაკა
ქლესოვი აქა დგა? უპასუხებდნენ:
არა, ეს ამა და ამის სახლიაო, ეს
იმილიაო. რომ ვერა გაიგერა დრო-
შა დაითხოვეს. ამ სიარულისათვის
მედროშემ ოთხი მანათილ გადახადე-
ვინა და შერმე აქ-ი ოხერიო, ქუ-
ჩა-ქუჩა დაიტებოდნენ. ახლა თა-

— მობრძანდით, მობრძანდით, ჩემ
სახლში რამდენი თქვენისთანა მიი-
რთმებს პურსა, რომ მე ვერც-კი
ვიცნობ. გაუძღვა წინ, შეიყენა სა-
სტუმროში და უთხრა:
— ამა, მოართვი ამ ყმაწვილებს
რაც ენებებოდით...
ტრიალსა და ივანე აღდნის ხალხის
სმასა და ჰკამს რომ უყურებდნენ,
ერთმანეთს განცვიფრებული შეუყ-
რდნენ. ტრიალს უთხრა ისაკას:
— ოჰ, ძმაო, კაციც შენა ყო-
ფილხარ და ქედიც შენა გხურებია!

*) იხ. „ივერიკა“, № 115

გუშინ 5 მაისს, ჩვენს სოფელში შემდგომი ამბავი მოხდა: მებრეგებს გადას. სოფელში შეიღობა და ვ. ვადახიშვილი უმოკლესად საქონელი მინდორში სასოფლო ყორღის გარეშე. მეგველ თ. პაპაშვილი მოსულა და დაუწყო ლანძღვა-გინება მებრეგებისათვის, რად ამოგენი და-ყორღებულს ადგილასაო. კომბლით ცემა და დაუბრუნებია. მებრეგებს კომბლი წაურთვევითა და ვადახიშვილს, მებრეგებს კიდევ წააოუღო კომბლი მისათვის ხელი და დაურტყამს გ. სონდოლაშვილისათვის ვალაგში. ამასთან სიმწუხეთ ვეღარ მოუთმინა და უცემია მეგველსათვის. მეგველ იმიველა მამასახლისთან. მამასახლისმა ამოურტყია ზემოხსენებული მებრეგები და დაურტყევინა. მებრეგებს დაურტყამს და სამივე მებრეგს ძალზე ცემა ხელით თუ წიხლით. ამის გამო ვ. ვადახიშვილის მოხუცებულმა მამასახულა მამასახლისთან და საყვლდური უთქვამს, ჩემი შვილი რად დაუმწყვდოდე და ან რათა სცემო. მამასახლისი გაბრაზებულა, როგორ თუ შენ მაგას მეკითხები, და ერთი იხეთი სილა გაურტყამს მოხუცისათვის, რომ მაშინვე გულშეშებულნი და ცემილი მიწაზედ. გვალაზული კაცი ძლიერ მოებრუნებინა და ცოცხალმკვდარი შინ გამოიყვანათ. კარგი იქნებოდა, ეს საქმე გამოიხეობოდა და სასჯელი არ ასდევოდა და მამასახულს. ცემა-გალახვა მებრეგების და მძიმე ასატანია სოფლისათვის. ჰყვანდა და სამართალი. დამნაშავეს ყოველთვის შეიძლება სამართალი მიუსაჯონ სასჯელი. ამისთანა ცემა-ტყუას-კი შესაძლოა კაცის კვლა მოსწყვეს და მით იღიო ცოდე და ბოლო დატარდეს.

წინად გაზეთს „Новое Обозрение“-ში დაიბეჭდა შენიშვნა ამის შესახებ და ზემოხსენებულმა ერთსათვა და შენიშვნის პასუხად ის დასწერა, რომ ფული რამდენსამე პატივცემულს აზნაურიშვილსა აქვს მიზარებულო. მასთან ეს მესუთე წელი მიღის და შენიშვნა წაიშალა ერთს საზამსახლისოს დაპირებული თავისი წილი ფული. დანარჩენებმა დღესაც არ იციან, რა ბოლო მოეღის იმათ წილს ფულს. დღად სასურველია, ვისიც რიგია, შეგეტყობინოს — სად და რა აზრით არის ეს ფული დღემდე დაბანდებული ტყუილ-უბრალოდ. ამ საქმის ვაჭარება მით უფრო საჭიროა, რომ გვლებ-კაცობამ არ იფიქროს ვითომ მისი ფული ვისგანმე გაფლანგული იყო და შემდეგ, თუ რამ საზოგადოებას დასწერა, თუ რამ საზოგადოების წევრს და დავითი მოპოვებული იროიდე შაურის.

* გაზეთს „Кавказ“-ს აუწყებენ, რომ სახელმწიფო ქონებათა მინისტრის რწმუნებულის განკარგულებით ნ. პ. ტარატაიშვილს შეუდგენია წინადაც: „დარიგება აღმოსავლეთს კავკასიაში ამერიკის შაჰის მოყვანის შესახებ“. ეს წინადაც დაბეჭდილი არსულა და ადგილობრივს ენებულად დაუბრუნებდა კავკასიის მებოვრებთ, რათა მით შეისწავლონ ამერიკის შაჰის მოყვანა.

* იმავე გაზეთს სწერენ სიღნაღიდან, რომ სიღნაღის მაზრის, სოფელ ნალოცთ-კენდ და კანლი-კენდის მებოვრებთ კოლის ვასაწყვეტად გაყვანილ მუშებისთვის შეუწირავთ 100 სული ცხვარი და 30 ფული ყველი.

* გაზეთი „Каспий“ სწერს, რომ 31 მაისს პაქოზზედ გაიარა სპარსეთში ხოლოვის გამოსაკვლელი ტყეოლის საგვარდნი მურხანდის თანამეგველმა შა-ეფენდიმია.

მითარქმის ბანაპარბულბანი

სიათგარბოე ვაკალორბის კორნეტს თაკ. აბაშიძეს უბოძა შორსუჩიბობა. დაჰას მაზრისა უფროსა, ზოადოლ-

დბბა ბ სოფელი

(მოწერილი ამბავი)
(დასასრული *)

აბა ერთი მოხსენეთ ეს ჩვენ მებრეგებულნი წესდებანი და სასტიკად ნუ გაგვიცხებთ, თუ რაიმე ხეზრული შეგინებით. იქონიეთ მხედველობაში, რომ ზნორად ნასწავლით თქვენნი მებრეგებნი მასხარად და სასტიკილოდ აივადებენ ხოლმე ჩვენებურს წამლებს, რომლითაც ჩვენ-კი ვსადლებით ხოლმე, როდესაც რომ მათის წამლობის წყალობით ერთი და იგივე ავადმყოფობის დროს, თუ უღრორად არ წავებხანდით იქ, სადაც მართალი განისვენებენ, ძლიერ და ძლიერ ზნორად უხელ-ფეხო დავებრზოდით ხოლმე...

ა) ყველ სისახლისოში (ომშინი) აღმორჩეულ იქნეს ორორი კაცი თავად-აზნაურობისაგან და მით მიეცეთ თანამეგველ 15 და მტრეც მთელ სისახლისოსს სიღნაღისა — ყველ სიღნაღისა და მარტუც ცხენოსანი დარაჯნი. ამ ორმა ამორჩეულმა კაცმა უნდა იქონიოს, როგორც სია ქურდებისა, რომელიც უსათულო უნდა იყოს ყრილობაზედ და მის გარდაწყვეტილებით დამტკბებულნი, აგრეთვე მით მიერ მოყვანილი ცნობაში მოზრდილ საქონელსა და ცხენებსა, რომელიც-კი მოიპოვება ვისმეს სახლონი. ერთი პირი ამ სიებისა უნდა იქონიოს მათ, მეორე უნდა იყოს „სამოშინი“ კანცელიარბოში.

ბ) ყველ სიქმე შესახებ საქონელს და ცხენების ქურდობისა არიოს გარდაცემული მოპოვებულს სამართლოში, არამედ აღმინისტრაციამ განავგოს, მხოლოდ ომშინისა, ჩვენს კაცს უფლებს, რომ მებრეგებნი ჩვენს კაცს შეშუღლით გარდახადებენონ ჯარიმა ქურდებსა. ეს ჯარიმა დამტკბებული უნდა იყოს ომშინისა * ყრილობის გარდაწყვეტილებითა.

გ) უკეთუ ქურდი აღმორჩეულ ვერ იქნება, მაშინ მოპარული საქონლის, ცხენის ფასი გარდახადებენონ იმათ, რომელნიც ცნობილი არიან ომშინისა * მებრეგებელ და რომელიც სია აქვთ ამორჩეულ კაცთ.

* იხ. „მედიუმ“, № 115.

დ) ბრალდებული ქურდობაში მიცემულ იქნენ თავდებობით მხოლოდ მაშინ, როდესაც თავდებობის მოწმობაზედ — რომ ამა-და-ამ კაცს აქვს ამა-და-ამ ფასის თავისუფალი უფრავი მიზლ დედელი, მოწერილი იქნება მოქალაქის უფროსისაგან, რადაცა უნდა მასახლებები, უსწავლელი და მის გამო მთლად თამოკიდებული სასოფლო მწერლებისაგან, ხზარად აღმევენ ამ გვარს მოწმობას იმიხანა ვაკებს, რომელიც თავისუფალი იქნება და იმ ფასის თავისუფალი მამოწმობაში.

მ) ნება მიეცეთ მოპარულ საქონლის და ცხენის პარტონს და იმ ამორჩეულს ორს კაცს მოსახლოვონ კომარტულს ფიცის მიღება აღილოს და წ. გიორგის ცეკლესიაში, მხოლოდ გულაუთლებს¹⁾, ომშინისაში იმათ, რომელნიც ექვი აქვს ქურდობისა და ცხადი საბურჯი ხელიში არ უქირავს მათის დანაშაულობისა.

ე) ერთხელ გადასახლებულნი, მანვე კაცნი საზოგადოებისაგან აღირიცხენ დაბრუნებულნი და არც ერთს შეეძლოს მუშაველობა მავრონის წინაშე მათის პატივისათვის.

ვ) უკეთუ რომელიმე მოხსენებულთაგანი სიაში სოფლიდან წავა სადმე, ამორჩეული კაცი ვადებულნი არიან გამოიკვლიონ: სად, რა საქმიანობისა და რა და რა ნიშნის ცხენი მიღის, ხოლო დაბრუნების დროს ხელ-ახლად კიდევ გამოიკვლიონ, დაწმუნდენ: დაბრუნდა იმავე ცხენით — თუ სხვით. უთანსკნელს შემთხვევაში მოსახლოვონ კანონიერი სასიკილობის ქალაღი.

ზ) ამორჩეული კაცი ვადებულნი არიან შეიღის დღის განმავლობაში აღმოაჩინონ, როგორც ქურდი, აგრეთვე მის მიერ მოპარული ცხენი, საქონელი. ცხენის ქურდულად გადახდეს ჯარიმა ხუთი თუმანი, საქონლისას — ოც-და-ხუთი მანეთი, ამ ფულიდან ნახევარი ეძლევა

— ვინა ბრძანდებთ? ტიტომ უპასუხა: — მაგ ქალმა იცის. ამ კაცმა ქალს შეხებდა, ქალი გამოცემული შეპყვრებდა, ვინ არის...
— ვინა გნებათ მანინ? ჰკითხა კაცმა ხელ-მეორედ
— ვე რა თქვენი საქმე, ვინცა მნე ბავს...
— როგორ თუ ჩემი საქმე არ არის? ტიტო ტახტზედ ჩამოჯდა...
— ვის სახლონი ჯდება, ენ? — კაც უნეის ვის სახლი, ის ჩემი. აქამდის თქვენა ყოფილხართ, ხლო ვინა და ვიყო... ქალმა წამოძახა: გიოია?! ტიტომ უპასუხა: არ ვტყობა... წაავლო ამ კაცმა ტიტოს ხელ- და გავუღლისებით უფროს: — გაეთრიე გარეთა, რას მიპქარაბ?...
— მაგ ქალსა ვკითხოთ და, რომელიც მე და შენში არ უნდოდეს, ის გაეთრიოს...
— რეგბს ყბებლობს, თქვენი ქირი-

დარაჯებს, ნახევარი ომშინისა სარგებლოდ ინახება...
თ) უკეთუ ვისმეს აღმოაჩინდებნა ნარავი ცხენი და ვერ წარმოაღლებინა ნასიკილობის ქალაღისა და 15 დღის განმავლობაში ვერ აღმოაჩინებნა ნაწილი პატრონი მისი, ის ცხენი, თანადწრებით ადგილობრივის „უჩასტკის“ უფროსის, ვისიყიდება საჯარო გასყიდვით. ეს ფულიც ისევე იქნება, მომპარებულ, როგორც შემოდ არის მოხსენებული. ნასიკილობის ქალაღი შემოწმებული უნდა იყოს ხელის მოწერილი „უჩასტკის“ უფროსისა და იმის კაცის მიერ. უკეთუ კაცი მიიღებ რომელსამე სხვა ომშინისაში — იგი ომშინისა ვადებულნი ან ქურდი მიცემს ხელში და სასჯელად, ან გადახადოს ღირსეული ფასი მოპარულის ცხენისა.

თ) ეს ვესურს — სხვა არავფერი! მე ერთი ხებრე, უსწავლელი მითული გახლავარ და, სწორედ მოვახსენო, ვერ ვამოვიგია: რატომ არ უნდა იყოს შეწყნარებული ეს ჩემი ზემოხსენებული წესდებანი? მართალია, ვერაფერია, უკანონოა ჩემი თხოვნა, რომ ქურდები არ მიეცენ სამართალი, არამედ დასჯილი იყვნენ საღმრთის-სიკითხვაში და ჩვენთვისვე ჯარიმის გადახდევინებით, მაგრამ რა ვქნათ? მწუხარ გამოცდილებამ თვალნი აგვიხილა და ცხად და დავგანახა, რომ ასში ათი ცხენი ისევეა სამართალით და თანმოცდა-ათი მართლებმა და არჩენილ და-არაჩენ ჩვენ შორის ჩვენივე გულის სახეობა!

ვკონებ, კანონი და წამალი ერთი გახლავთ: კანონი დაწესებული წამალია, ვასაკურებავ ზნეობრივის ავადმყოფობისა, ავადმყოფს წამალი მოკვდილია, არსებობს მოსაღობულად იმ სენისა, რომელიც გაუუნდება აღმინა სხეულში. ნუ თუ კველს უთუოდ ერთი და იგივე სენი ავადმყოფს ერთი და იგივე წამალი, ერთი და იგივე წინასწარუბების?! სურულიადც არა! ეს დამოკიდებული გახლავთ ადამიანის ავადმყოფობაზედ, მის ასაკზედ. თუ ეს ასეა, რატომ სცეც არ უნდა იყოს, რომ კველან ერთი და იგივე კანონი ერთი და იგივე ბორატ-მოქვანებისთვის არ არსებობდეს? ყველაზედ ხომ ერთ ნორად არა ერთ გონებით წარმატებულნი განა ხში-

მეთ?!. ვალი მეთქა აქედამ, თორბ...
— მე ვიცი ყურებზედ ხახვი არ დამაქრა...
— წაავლო ხელი ამ კაცმა და ძალზედ მითარგვდა. გაუშლა ტიტომ სილა და აუყენა თხლა-თხლოში... ქალი მეორე ოთახში შევიდა და შეშახა: დედი, უშველ ვილაც გიყმა მოკლა სტუფანე ცემით... ეს დედაკაცი ივიანზედ გავარდა და შეღრიალა: გვიშველეთ, ვინა ხარო ქორსტანები! ამის ყვირილზედ პოლიციელები ამოცვიფდნენ, რა ანაზიო, რა ანაზიოა?... დედაკაცმა უსწიგოლა: მიშველეთ, შვილს მიკლავ ვილაცა გიყო, პოლიციელები შევიყვანდნენ და ძლიერ ვავადებდნენ ერთმანეთი ხელად. ტიტოს წაყვალს

(დასასრული იქნება)

— ერთი შეხებდე იმ ქალს, რა კარგია...
— აბა ვინ ქალი?
— აგე იფინილამ ჩვენ რომ გვიყურებ...
— ჰოო, ისა? ის ხომ ჩემი საყვარელი არის...
— ასე მეგონა ჩვენ გვიყურებოდა და თურმე შენის გზისათვის-კი უკურებია, სთქვა ტიტომ.
— ეჰ, თვლილი და დუღებია, მე არა მჯერებდა, სხვებიც შეპყვას და მეც მომწყინდა...
ტიტომ გაიკინა და უთხრა:
— შენ თუ მომწყინდა, მაშ მე გამგებანე...
— აცა, შენ გარდას, მართლს მოგწონს-კი?
— ვინ შერცხვნილი ტყის...
— აბა მშ წამობრძანდით აქ. მიიყვანა ცხენი, დუქან-წინ დასხა და უთხრა დადაბლებულს ხბით:
— მაშ მე იმას წიგნს მიგსწერ ვინაო, რა პასუხი მომიგა... დუქან-

ში შევიდა, საწერ-კალამი მოითხოვა და ორი წიგნი დაწერა, შეგირდს დაუბახა და უთხრა: ამ წიგნს, იმ ყმაწვილებთან რომ მოგცემ, წაიღე, დახიე და გადაყარე; აი, ეს წიგნიც უბეში გქონდეს და პასუხად ეგ მომიტანე. ერთი აბაში ამ ბიჭს აწუქა, მოვიდა ტიტოსა და იფინითან და ასე უთხრა:
— აი, რა მიგსწერე: „სლოჯანი! მანინ მე აღარ მოგწონვარ და ისეთი ყმაწვილი მიმოვინა შენთვის, როგორც გვირბი, ფულმსაც ბლომად მოგცემს და ამაღად მოვიდეს თუ არა? მაცნობე... დაუბახა ამ შეგირდს და უთხრა: მე და შენ რომ ვიცით, ეს მისი მიტანე, პასუხს აქვე უცდილი... შეგირდმა წიგნი გამოართვა და გაიქცა, გახვდა ის წიგნი დაბია და რომელიც უბეში დეო, ის მოურბენინა და მიაართვა... ისამე განგებ ვერ ჩუხდა კიბხე დაიწყო, ტიტოს გული უფანტალებდა ზეჭირობდა, ნეტა რა პასუხს იწერებოა...

ისამე ახლა ხმა მელა წაიკითხა: „ისაცან! რაკი შენ მიქებ, ვიცი უფროარ არ იქნება, რომ დაღამდეს, გამომიგზავნე კიდევ...“ ტიტოს გაფლანგულია და ხახხარი დაიწყო... იფინემ უთხრა ისაცას:
— ეგ ამას-კი უმოგენ, მაგრამ მე?...
— ხვალ შენთვის უკეთესი იქნება, ანუ გვემის ისამე იფინე და გვეშურა სახლონი.
ტიტოს მოთმინება დაეკარგა. მალე იტყობა: ეს ოხერი: აღარ დაღამდებ... აი დაღამდა, ქალაქი გააჩრდილდეს, ტიტო ჩაჯდა დროცაში და ავლაბრიდამ შუა ქალაქში გაბრძანდა: იქ დროშა დაითხოვა და თითონ იმ სახლის კიბზედ ავიდა, ვიარა ავიანზედ, შეაღო ოთახის კარები და შიგ შევიდა; ნახა, რომ ერთი კაცი მუთაქაზედ არის წამოწოლილი და ფეხით ტახტზედ ის ქალი ზის და რაღაცასა ჰკრავს. ამ კაცმა, ტიტოა რომ დაინახა, წამოდგა და ჰკითხა:

რად არ გხვადეთ, რომ ერთი და იგივე სახელი ერთსა და იმავე მოქმედებისთვის ერთსა ჩაიღოდეს არ მიანია, სასაცილოდაც არ ჰყოფდეს, ანაღეს-ქო სამარცხვიროდ, სასიყვილოდ მიანია. მაგალითად, თარაქამას სიღის შემოკვრა უფროსისგან სრულიად საწყენად არ მიანია, როდესაც რომ აქაილი არ გვარის აღერისათვის გამოგზავნის კაცს. მე ის უნდა მოგახსენოთ, რომ ყველა ერთი და იგივე საწყისი ეგრ იმუშავებს. მე წინააღმდეგი ვახლავარ ესრედ წოდებულ საერთო მოწინააღმდეგეს. დარწმუნებული ვარ, მოვა დრო, რომ ერთი და იგივე პირონი იმუშავებს ყველა ერთსა და იმავე შემთხვევაში, მაგრამ ჯერ რადგანაც ეს არ მომხდარა და ძლიერ შორსაც არის ის დიდ სანატრიო ეამი, ყველას თავისი ქული უნდა ეტუროს (მე შეთქმულს ვიხეივებ ლაპარაკი და ან კერძო აღმინანხვად). ჩვენს წესებს, ამ ეხმად ეს წამალი მოუხდება, სხვა არა, რატომ ნება არ უნდა მოგვცეთ ჩვენს სენის ამ გვარის წამალი განკურნებისა—არ მისის კემპარტად! არც ისე მიკერწილოვანი და ხეივანი ვახლავართ—რომ არ გვემოდის ჩვენი თავის ავკარგინაძო!

ბატონო! ჭირანობას, სხვა-და-სხვა გადამდების სენის დროს ხომ შემოღებული იქნება ხოლმე იმისათა—მართლაც შესაიყოფებელი თითქმის ყველათვის, მაგრამ აუცილებელი და სასარგებლო წესდებისა, რომელიც საღიანობას არ იხმარება და უკანონოდ ჩაითვლება, ეს ჩვენი ხელმძღვანელი მდგომარეობაც ისე ჩაადგეთ, ვითარცა ჭირი გაჩენილი ჩვენში. ამიტომ უნდა გვეომოხონ ნება აღმოვფხვრათ ეს სენი, დავიკეთო ჩვენი კეთილ-დღეობა ისე, როგორც გვემჯობინებთ.

ძველად ნათქვამია: რაიცა რკინით არ გაიკურნოს, ცეცხლით გაიკურნოს. ჩვენც დავეცადეთ—უკადლო: იქნება ამით გვეშველოს რამ. ჩვენ ხომ არ ვითხოვთ, რომ ეს სახელმძღვანელო დაწესდეს! თუცა ეს კიდევ არ მისმის—რატომ ეს წესდებიანი არ უნდა დაიღოს კანონად (ჩვენთვის!), თუ-ც ამ ეხმად შესაძლებელია.

ერთი ეს მიბრძანეთ, შენი ჭირიმე: ფხვი წულისთვის გაჩენილი, თუ წულა ფხვისთვის? კანონია აღმინანისათვის დაწესებული, თუ აღმინანი კანონისათვის გაჩენილი? ან კანონია რა არს, თუ არ წესი, რიგი, იღათი, რომლის მიღვესა და აღსრულებასა საჭიროდ დაინახა, სასარგებლოდ სცნა ამა და ამ ხალხმა, ერთმა ნათესავის ერთი, იცულებს მისი ჩვეულებმა, რიგი, წესი, მამასადაც, კანონი... ჩვენივეს ჯერ გაუფხვარა, მიუწოდებელია ხელმძღვანელი მართლაც კაცობრიული კანონები, მაგრამ ჩვენ მითი ვერ მოვიხებებთა, ვერ მოვრჯულდებთ: აქვო ცხენი ჩალა-ღვირით ვერ დამაგრდები... მიმბიტყვეთ! თავი შეგაწყინეთ უბედობით.

ან ეს რადა ვსთქვი, რაიცა ვსთქვი, თუ, რაც მიხდობა, ვერა ვსთქვი?!

ნაწკვერი

(ურუნალ-გაზეთებიდან)

სახელმწიფო სამკომ განიხილა ახალი სამოქალაქო დებულება. რუსეთის გაზეთების მოკვათი ამ ახალ დებულებების ზოგირის საყრდენად აღვღებო. უზოგირეს საყრდენის შესახებ ახალი დებულება ბევრით არ განიხილა მგელისგან. სხვათა შორის ახალის დებულებით კენჭი ერთმანეთად 1,000 მანეთზე ნაკლებ ფასად ღირებულ მამულების პატრონებს. ამს გარდა არჩევანებში მოწინააღმდეგე ვერ მიღებდა და კენჭი არ ეტყნება ისეთ მემამულეებს, რომელთაც მამულების შემენის დიდიდან არჩევანებზე ჯერ ერთი წელი არ შესრულებია. რასაკვირვლია, ამ შირი ბევრს მემამულეს ავლდება არჩევანებში მიღების უფლება, მაგრამ მებრე მართლი-ც, ვისაც კენჭი შეერგება, მომეტებული უფლება მიენიჭება.

ამ ეხმად ქალაქის მმართველობის ხმოსანი სამს რიგად არიან განაწილებულნი. ბიზანტი რიგს, რომელსაც ეკუთვნის მომეტებული რიცხვი ქალაქის მემამულეთა, თითქმის ერთი ორად ნაკლებ ხმოსანთა ამორჩევის უფლება აქვს მინიჭებული. ახალის დებულებით ეს უსამართლობა მოსპობილია და ამირიდგან მხოლოდ ერთი რიგი იქნება ამორჩეველთა და ყველა ამორჩეველს ერთი და იგივე უფლება ეტყნება ხმოსნების ამორჩევისა, მიუხედავად იმისა, თუ რამდენს ხარჯს იხდის იგი თავის მამულისას ქალაქის სასარგებლოდ.

ახალ დებულების ძალით, ხმოსნების არჩევა შემდეგის წესითა და რიგით მოხდება ხოლმე. მთელი ქალაქი რამდენსავე ნაწილად იქნება გაყოფილი და ყველა ნაწილი ცალკე იარჩიეს ხმოსნები. ამას გარდა ახალი დებულება იღებს ყურადღებას აქცევს ქალაქის მმართველობის მოქმედებას და თითოეულ უფლებს კანონსა და წესს: მაგალითად, ახალ დებულებაში ნათქვამია, რამდენი კრება უნდა მოახდინოს ქალაქის მმართველობა ერთი წლის განმავლობაში, რამდენი მმართველობის წევრი უნდა იყოლოს ქალაქის მმართველობამ და დაწვერებით არის აღწერილი, რა უნდა გადახდეთ მმართველობის წევრთა და ხმოსნების, თუ რიგინად არ შეასრულებენ თავისს მოვალეობას. თუცა ეს უკანასკნელი განკარგულება ერთის შირთ ურიგო არ არის, რადგანაც ხმოსნების წევრთა და ხმოსნებს აიძულებს უფრო რიგინად და გულ-დადებით მოეკიდნენ თავისს მოვალეობას, მაგრამ ისიც უნდა სთქვას კაცმა, რომ ასეთი მოთხოვნისა საშოქალაქო ახალის დებულებისა ცოცხა არ იყოს ფრთხილ შეაკვეცს ქალაქის მმართველობას და მოსუბობს იმ უფლებებს, რომელიც აქამდის ჰქონდა მინიჭებული ქალაქის თვით-მმართველობას.

ჩრუსეთი

ნიენი-ნოვეგოროდში 23 მაისს სასურსათო კომისიის კრების დროს სხვათა შორის წაკითხულ იქნა შემდეგი მოხსენება ეტიმოლოგისკა ნიუკოიანის მახარში ხსადის გავრცელების შესახებ: ჩემდამ მონდობილს

მახარში გავრცელებულია შავი სხადი, რომლის მიერ გამოწვეული, რომელსაც ეწოდება სიმჰადის სახადი. როდესაც ხალხი რიგინად იცვლება, შავი სხადი ისე იმეითად გავრცელებდა, რომ თითოეული ოჯახში ეყვანის გადადგოდა და დაავადდოს. ჩვეულებრივ ისე მოხდება ხოლმე, რომ სხადი რამდენსავე სულს შეხვდებოდა ერთს ოჯახში და სხვებში სხადი რჩებოდა. მაგრამ ესე სულ სხვაა, ჩემის მახარის სოფლებში, სადაც ხალხი წინდაც და ესეცა რიგინად ვერ იცვლება, ავად გახდენ ყველანი—ქალნი თუ კაცნი, დიდი თუ პატარა. ძველწიფობა ბავშვები რა არის, ისინიც კი ვერ ასცდენენ ამ სენას: მშვიტს დედას ამა რადა რძე შერჩება, რომ ყმაწვილი ჯეროვინად გააძლიოს. სტამაქის დასუსტების სიმჰადისა გამო მართო ის უდევრიც არ მოსდევს, რომ კაცს ადვილად ჰხვდება სხადი, არამედ ისიც, რომ თვით სენი სხვანაირს ხასიათს იქნეს უნდობის დროს. ჩვეულებრივ სხადის დროს ავადყოფი 12—15 დღის შემდეგ უეცრად შესუსტდება ხოლმე, შემდეგ რჩენისკენ იხამს პირს და მადი დიდი მოსდის. სიმჰადის სხადი სულ სხვანაირად მოქმედებს. ზოგი ისეთი ავადყოფი, რომ 22, 25, 28 და ხან 30 და 35 დღე სხადის გაუწელებლად ერთგვარად ავად არის და რჩენის წამოსვლისა არა ეტყობა-რა. ღონე იმის აღარა აქვს და მადი. ამ სახით განსაკუთრებულ თვისებად სიმჰადის სახადს უნდა ჩაითვალოს: ა) რომ დიდივე გრცელდება მშვიტს ხალხში და ბ) ავადყოფინი ძლიერ გვიან რჩებოდა. საჭიროდ ვრაც ამსთანავე აღიწერათ ის გავრცობა, რა ვარემოებაშია იმყოფებოდა ჩემის მახარის ავადყოფინი. მაგალითად ავიღებ სოფელს პრატასოვს, სადაც თითქმის ბუდა ხსენებული სენისა და სიად განაც კი სენი საშინებლის სისურავით ვრცელდება მახლობელ სოფლებში. ავადყოფებთან ოჯახებში რომ დავიარებოდი, საშინლად ვამაყვებო მათმა უკიდურესმა სიღარიბეში, რომელიც სიღარიბე-ც არა, სრული სიღატაკე და სრულიად არაფრის უქონლობაა. პრატასოვში 3 მაისს სხადით ავადყოფი 101 სული იყო და 57 გლეხთა ოჯახთაგან, რომელთაც სხადი ედგა, მხოლოდ ერთი ოჯახი იცვებოდა რიგინის ერთი, თითოგანა უნარკვეოდ. ორ-მა ოჯახზეც მხოლოდ ამ უკანასკნელს დროს დიწყო სუფთა პუკი-ც, აქ ამ მიწა-წყალზე, რომელიც გაუწედა და ყველას გადავადო. 53 ოჯახი, რომელთაც 88 სული ავადყოფი უწევთ, ის სულ თითამოვლის პურით იცვებოდა და ან თითამოვალა ნარევის პური. შავი სუფთა პური სოფელს პრატასოვში ისე იმეითადა საშინელია, რომ გლეხებმა ამ პურს თაფლი პური უწოდეს, თითამოვალს პურისაგან ვასარჩევად, რომელიც მართლა ისე შავია, როგორც ნაძვილი ნახშირი. მივიღე თუ არა პირველად სოფელს პრატასოვში, გლეხებსა კვითხე რასა სპეცემ ან ავადყოფინი და კარგამყოფები-მეტი. იმათ მიანახუებს, კარგამყოფები აი ამ შავს პურს ეკვებოთ, და მიჩვენეს თითამოვალს პური, ხოლო ავადყოფენს მამასახლისი ხანდა-ხან მოუტანს და აღირსებენ თეთრს პურსაო. მე მეგონა მართლ თეთრს

პურიც მელაპარაკებინა-მეტი, მაგრამ შემდეგში ჩემის თვლითა ენახე და შევცეცხ, რაცა ყოფილი იმათი თეთრი პური. საწყლებს გაქირებინა გამო ზამთარშივე მიუღებ-მოუყენიანი ძროხები და ეხლა ავადყოფინი მივიღე, რომ ცოტათივე ყუთი მივიღე. ამასვე უნდა დავძინო შენდვი ამბავიც. 57 ავადყოფი ოჯახთაგან 37-ს მთავრობის მიერ ეძლევა შემწეობა, ხოლო 20 ოჯახი სრულიად ღვთის ანამარს არის დაჩრებილი. მოხსენებაში აღწერილია სხვა სოფლების მდგომარეობაც. ბევრი მთავანი სოფელს პრატასოვზე ნაკლებს გაქირებებაშია ყოფილა. აღნიშნულია აგრეთვე დავლი რამდენი სამეკოსი, რომლებსაც ან უსასყიდლო სასაიდლოები გაუმართავთ დაშეულათათვის და სხვაფრად დახმარებთან ავადყოფებს. დასასრულ მოხსენებაში თხოვანა მოქვეყნი. ექვში რთიანესი სოხვის მახარის საზარუნელოს, რომ ყოველს სოფელს, სადაც სხადი მჭივარებს, მეტი დანხარება მიეცეს, სასაიდლოების მამიკერ გამართოს საზარუნელოები და იქილად დაურიდეთ საქმელი ოჯახი ავადყოფებს, რადგანაც სასაიდლოებში რომ ხალხი ერთად იყოს თავს, სხადი ერთი ერთმანეთისაგან ჰხვდება? ტყვის საცემლები, რომელსაც დღემდეცა არის არგებს, დაიწვას ყველა ავადყოფი ოჯახებში და იმის სამაგიეროდ ან სხვა ტანისამო მივიეთ ამ იმის საუფსური.

უცხოეთი

საშარანაში. ნანში გიმნასტია დღესასწაულის დროს ქალაქმა იმ დღის იქ მიყავა პრინციდენტს რესპუბლიკის სადელი გაუმართა, რომლის დროსაც კანონი შემდეგი სიყავ წარმოთქვა: „ბატონო მერო, ვასეულ უნდა მოგახსენოთ იმ ცოცხალისა და მამულის მოყვარაობით გამსკედილის სიტყვებისა, რომელიც ეხლა მამინებთ, მაგრამ უმულოვარებულ-კივერ ვიტყვი. კაცს რომ ესმის თქვენი სიტყვები, უშეველად გარბობს სრულს ძლიერებს ვენებოდა, ერთაგულებისას, რომელიც კრიცოდელ კეთილ-შობილურს გიმნობა ოჯახზეც მხოლოდ ამ უკანასკნელს დროს დიწყო სუფთა პუკი-ც, აქ ამ მიწა-წყალზე, რომელიც გაუწედა და ყველას გადავადო. 53 ოჯახი, რომელთაც 88 სული ავადყოფი უწევთ, ის სულ თითამოვლის პურით იცვებოდა და ან თითამოვალა ნარევის პური. შავი სუფთა პური სოფელს პრატასოვში ისე იმეითადა საშინელია, რომ გლეხებმა ამ პურს თაფლი პური უწოდეს, თითამოვალს პურისაგან ვასარჩევად, რომელიც მართლა ისე შავია, როგორც ნაძვილი ნახშირი. მივიღე თუ არა პირველად სოფელს პრატასოვში, გლეხებსა კვითხე რასა სპეცემ ან ავადყოფინი და კარგამყოფები-მეტი. იმათ მიანახუებს, კარგამყოფები აი ამ შავს პურს ეკვებოთ, და მიჩვენეს თითამოვალს პური, ხოლო ავადყოფენს მამასახლისი ხანდა-ხან მოუტანს და აღირსებენ თეთრს პურსაო. მე მეგონა მართლ თეთრს

ბატონო მერო, გმადლობთ, ბატონო წარმომადგენელნო მერტასა და მოხელისნო, რომ მიმწევიეთ ამ დღესასწაულად დასასწრებად. გმადლობ აგრეთვე ყველა მეკიდრთ, რომელთაც ესეთი გულთათიანი თანაგრძნობა განმისცადეს და პატივი სცეს ჩემსპურების პრინციდენტს. წავალ და არასოდეს გულისდგან არ ამომეფხვრება ის დიდი სიამავენი, რომელიც აქ, ლოტონონების სატახტო ქალაქში მივიღე. ამ რამდენისავე თვისი წინად დიდის აღღუმის დროს ვიტრინ-ფანასოვში სიამავენიბით ესტუმბობანი, როცა მეთრებოტე დივიზიონ ეუცქვრდით, და აქაც ყველა ისეთივე ვაჟ-კაცები ენახე.

გიმნაზია-მოსილი გიმნასტია საზოგადოებანი სფრანგეთის ყოველის კუთხიდან შეიკრიბენ აქ, რათა ჩვენთვის ეტყნებინათ, შეუღრკელად მივიღოთ ჩვენ მიერ ამორჩეულის გზათაო. ვისურვებ უკეთეს წარმატებას მათსა საქმისა, ეს დიდ-სულთისა გიტაცებით მოსიყვარულ თავის სამშობლოსი, უნივერსიტეტის ახალგაზღვანა! იგი ახალგაზღვანა ჩვეულიც და თავის პატივცემულ მასწავლებელთა ზახილისა და ამ ზნეობრივის გაწერებულობით ამტკიცებს ღირსეულად აღსრულებას თავის დანიშნულებას—მოგალოებისას (ანსაგრძობას) უქსადაქს). მსურს, რომ ამ ჩემმა გულისდგამა საღამო იმითავე მიღწეოდა. გმადლობ მიწა-მომქმედებსა და ქარხნის მუშებს გულთათიანად დახვედრისათვის. ამ თქვენი ტურფა სატახტო ქალაქის ქუჩებსა და მოედნებსა და-დასამობით დაიწინებ იგი მუშანი (ანსაგრძობას უქსადაქს). ამ სიმდიდრეთა შემომქმედ სწორედ სასწაულები ჩაუღვინათ აქა. რა ნიარადა მსურს, რომ ქარხნებში ვიყო, ჩემის თვლით ენახე მათი მოქმედებიანი და ერთხელ კიდევ დავაწეწეწეო იგინი, რომ მთავრობა თავ-გამობებით ცდილობს ვანაკრგოს და გააუშვებოსს გარემოებანი მათის შრომისა, ცხოვრებისა და კაცურის ღირსებისა (ანსაგრძობას უქსადაქს). ყველას მოგახსენებთ, რომ მთავრობობით სარესპუბლიკო მთავრობისა, რომელსაც ერთ ყოველიცის თანაურებობისა, სფრანგეთი შედრკელად მისი წარმატებისა და ქვემარტებისა გზით. ყველაგანაც ამ ეხმად კანონთა დაცვას და საღიერებად მოძღვრებათა განვიტარებასა და განხორციელებას წარმატებისკენ მიჰყავს ყოველი ერთი, ხოლო აღრეულთა და ძალ-მოკრობა ჰლტავს. ეტყნებს და თანხმობას და ერთობას თავის ერთ ყოველ ცხოველ ძალითა რაცვისა ყოველიცის მშობლიანობა და ღირსებითა შეუღაბებლობისა პრატასოს, სფრანგეთის რესპუბლიკამ უკვე მოიპოვა პატივისცემა მთელი ქვეყნისა (ტანსის გუმას). თქვენ დაამტკიცეთ, ბატონო მერო, რომ ჩემ მიერ გულ-წრფელად ნათქვამს სიტყვებს თქვენი თანამოქალაქნიც ვთანხმებიან და ამიტომ ვესამ სად-დედგაქმლის ლოტონონებისსა, კეთილს ფრანგებისას*.

პრინციდენტი კანონი იძულებული შეიქნა წარმდგომე შეერგებული სიტყვის რამდენიმის დროს, რადგან დიდი ტანის ცემა ასტუდებოდა ხოლმე.

პრინციდენტი კანონი იძულებული შეიქნა წარმდგომე შეერგებული სიტყვის რამდენიმის დროს, რადგან დიდი ტანის ცემა ასტუდებოდა ხოლმე.

წარილი რედაქციის მიმართ

გთხოვთ ეს წერილი დაეჭვებოდეთ...

გთხოვთ ეს წერილი დაეჭვებოდეთ... რამდენიმე წელიწადი...

როში. იტალიის მეფე დედოფალი...

ბრინჯა. დღეს დაიწყო რკინის გზით...

პარიზი. მთავრობამ გადაწყვიტა...

სუეტურბურგის ბირჟა, 2 ივნისი

Table with 4 columns: Item, Price, etc. Includes entries like 'ქვიშა-მანათიანი ოქრო' and 'ქვიშა-მანათიანი ვერცხლი'.

ბაზოსალდები ცნობანი

მიმოსვლა ცეცხლის გემებისა ზღვაზე

რკინის გზის მიმოსვლა

ტუილისიდან ბათუმს მიდის საფოსტო მატარებელი 9 ს. 30 წ. დღე.

ბათუმიდან ტუილისს მიდის. 9 ს. 52 წ. საღ.

ტუილისიდან ბაქოს მიდის 1 ს. 25 წ. შუადღ.

ტუილისიდან ბაქოს მიდის 1 ს. 25 წ. შუადღ.

ბათუმიდან ტუილისს მიდის 9 ს. 20 წ. საღ.

ბათუმიდან ტუილისს მიდის 9 ს. 20 წ. საღ.

ბათუმში დაბრუნება: ბათუმში 4 საათზე...

ფოთიდან გადის: საფოსტო და სახალხო ოფისები...

ბანსხალეხანი

მთელის ზღვების განმავლობაში ასწავლის მსურველთა ინგლისურ ენას...

- ქ. ოსურგეთში გამოვიდა და ისიცლება ქ. თავარ-თქილიძის მიერ გამოცემული შემდეგი ახალი წიგნები:

- 1) „მარტვილის გიორგი“ ვარზიშვილი 5
- 2) „ჩუბუბი ერთი კვერცხისათვის“ ტოტალიანი 5
- 3) „საქმეწილი ბილილი“ ოსტაძარი 5
- 4) „ქართული ანდაზების ლოტო“ ნ. ოსტაძარი 80
- 5) „რევინიმი მოთხრობა“ (გურიის ცხოვ.) ე. ნინოშვილი 50
- 6) „სიმონა“ მოთხრობა (გურიის ცხოვ.) მისიგი 30
- 7) „ვეფხისტყაოსანი“ მეორედ გამოცემა ოსტაძარი 40

გამომავალი და ისმობდა

წერა-კითხვის საზოგადოებისა და ქართულითა აზნაზობის წიგნის მალაზიბები:

„ახალი ანბანი“

- ვლ. აღნიშვილისა 1) „ან“ წერა-კითხვა 10
- 2) „ან“ წერა-კითხვა 10
- 3) „ან“ წერა-კითხვა 10
- 4) „ან“ წერა-კითხვა 10
- 5) „ან“ წერა-კითხვა 10

ЗАВОДЪ МАСЛЯНЫХЪ КРАСОКЪ А. А. ТУТАЕВА. Приняются постройки, ремонты и окраски домов, крыш, фасадовъ и проч. Имѣются въ продажѣ всевозможныя лито-ти, пографическыя масляныя и сухыя краски, кисти, масла и прочее...

ბათუმისი. ვიღებ ქ. ტუილისში და საქართველოს რკინის გზის სადგურებთან ორის ერისის სიახლოვედ სახლების აშენებას, აგრეთვე სახლების შეკეთებას (pe-ონტი) და შეღებვას (полная окраска домов)...

„ივერიკა“ 1892 წ. 1-ს იანვრიდან გამოვა ყოველ-დღე გარდა იმ დღეებისა, რომელსაც ზღა მოსდევს კვირა-უქმეებს. 12 თვეთი. . . 10 მ. . . 6 თვეთი . . . 6 მ. . .